

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Právo státu na zdanění

Právo zdanit jednotlivce

Právo zdanit společnosti

Rezident/nerezident - důsledky
stanovení daňové rezidence

Jana Tepperová – Vysoká škola ekonomická v Praze

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ - Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní

Právo na zdanění

- **Pravidlo residence** – právo na neomezené zdanění je přiznáno zemi residence z důvodu „vazeb“ dané osoby; zdanění celosvětových příjmů.
- **Pravidlo zdroje** – právo na omezené zdanění je přiznáno zemi zdroje z důvodu „ekonomických vazeb“ dané osoby; zdanění příjmů ze zdroje na území daného státu.
- Pokud dojde k dvojímu zdanění, zpravidla stát residence zohledňuje daň zaplacenou v zahraničí.

Právo zdanit jednotlivce

Rezident / Nerezident

Přístupy k určení daňové rezidence fyzických osob

- Každý stát má svá pravidla pro určení daňové rezidence; stejné prvky, ale nemusí být identické.
- **Obecné principy stanovení rezidence**
 - Čas strávený v příslušné zemi
 - Vazby k příslušné zemi
 - Občanství nebo povolení k pobytu

Přístupy k určení daňové rezidence fyzických osob

- Čas strávený v příslušné zemi
 - Většina zemí používá toto kritérium, ale může být použito různě
 - V ČR 183 dní v kalendářním roce
 - UK používá daňový rok, který je od 6. dubna do 5. dubna
 - Jiné země používají 6 měsíců v jakémkoliv 12měsíčním období
- Osobní vazby
 - V úvahu se bere celková situace osoby.
 - Osobní a ekonomické vazby
 - Odpovídá „středisku životních zájmů“ v modelové smlouvě
- Rezidenství pro jiné účely (občanství, povolení k pobytu)
 - To si nemůže dovolit každá země
 - Má jen US na občanství

Rezidence podle národní legislativy – vybrané země

Kanada

USA

Německo

Japonsko

Indie

Velká Británie

Česká republika – daňová rezidence podle zákona o daních z příjmů

Daňová rezidence - Kanada

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

- Rezident (obyvatel) podle občanského práva
- Zákon o dani z příjmů mluví o tzv. „běžné rezidenci“ („ordinarily resident“) – nejasný výklad
- Výklad CRA (The Canada Revenue Agency) – osoba zůstává daňovým rezidentem, pokud nepřeruší vůči Kanadě podstatné vazby (vlastnictví nemovitosti, pobyt manželky/manžela a dětí na území Kanady, osobní majetek jako auto, nábytek apod. a sociální vazby); záleží také na záměru k udržení osobních vazeb; dále se posuzuje například zdravotní pojištění, kanadský řidičský průkaz apod. (výklad není právně závazný, ale vystihuje správní praxi daných úřadů).

Daňová rezidence - USA

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

- Za daňové rezidenty se považují **občané** a usídlení přistěhovalci bez ohledu na délku pobytu mimo USA.
- Přistěhovalci – „green card test“ nebo pobyt na území USA
- Green card test – trvalý pobyt kdykoliv v průběhu roku zakládá daňovou rezidenci, trvalý pobyt je doložen tzv. zelenou kartou
- Pobyt na území – fyzická přítomnost alespoň 31 dní v daném kalendářním roce a 183 ve třech letech (daný rok a dva předcházející)
- Finsko má také do určité míry občanství – až tři roky po odstěhování jsou pořád daňoví rezidenti, ale pokrývají to smlouvy. V USA je smlouva „nevyvážená“ ve prospěch USA.
- Lidé se zbavují občanství v USA, aby se zbavili celosvětové daňové povinnosti – ale EXIT Tax!

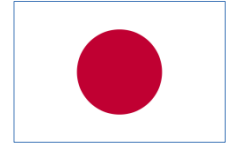
Daňová rezidence - Německo

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

- Místo pobytu s úmyslem trvale se zde zdržovat a obvyklý pobyt
- Místo pobytu – stálý byt, pokud má osoba dva byty (jeden v Německu a jeden mimo Německo), nerozlišuje se mezi nimi a taková osoba je považována za německého daňového rezidenta
- Obvyklý pobyt – 6 a více měsíců

Daňová rezidence - Japonsko

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

- Trvalý/dočasný pobyt, odlišné posouzení podle občanství
- Trvalý pobyt
 - Japonští občané – předpoklad trvalého pobytu, i pokud se například vrátí po delší době ze zahraničí > daňová rezidence
 - Občané jiných států – trvalý pobyt po pěti letech > poté daňová rezidence
- Dočasný pobyt
 - Občané jiných států – záměr mít domicil v Japonsku (JOSHO) déle než rok, ale ne trvale – pokud pobyt překročí 5 let v 10 uplynulých letech > trvalý pobyt a rezidence pro daňové účely

Daňová rezidence - Indie

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

- Délka pobytu
- Dvojitý časový test – 182 a více dní ve zdaňovacím období nebo 60 a více dní ve zdaňovacím období a více než 365 dní ve čtyřech předcházejících letech.
- Speciální úprava pro „resident but not-ordinarily resident“ (NOR) – daňový nerezident po 9 z 10 zdaňovacích období předcházející danému zdaňovacímu období nebo pobyt menší než 729 dní v 7 zdaňovacích obdobím předcházející dané zdaňovací období > pouze zdanění příjmů ze zdroje

Daňová rezidence – Velká Británie

Zdroj: [https](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta)

[://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta)

- Časový test – 183 a více dní ve zdaňovacím období nebo průměrně 91 a více dní ve čtyřech po sobě jdoucích zdaňovacích obdobích
- Rezidence a „běžná rezidence“ (ordinarily residence)
- Je těžší zbavit se daňového rezidentství, když jste pouze rezident než když jste „ordinarily resident“.
- Ordinarily residence – buď občané dlouhodobě žijící v UK nebo imigranti se záměrem trvalého pobytu

Rezidence podle zákona o daních z příjmů

Zdroj: [https](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta)

[://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta)

- **Bydliště** na území České republiky (bydlištěm se rozumí místo, kde má poplatník stálý byt za okolností, z nichž lze usuzovat na jeho úmysl trvale se v tomto bytě zdržovat);
- **Obvyklý pobyt**, tj. pobývá na území České republiky alespoň 183 dní v příslušném kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích (do lhůty se započítává každý započatý den pobytu).
- **Stačí splnit jedno z uvedených kritérií.**

Nerezident podle zákona o daních z příjmů

Zdroj:https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

- není daňový rezident, nebo
- stanoví to o něm mezinárodní smlouva.
- Dále poplatníci, kteří se na území České republiky zdržují pouze za účelem léčení nebo studia.

Příklady

Rezidence podle smluv o zamezení dvojímu zdanění

Osobní rozsah smluv

Příklady: Dánsko, Finsko, USA

Hodnotící kritéria („tie-breaker rules“)

Vztah smluv a národní legislativy

Změna rezidence v průběhu roku

Osobní rozsah smluv

- Smlouvy se vztahují na osoby, které jsou rezidenty jednoho nebo obou smluvních států (Art. 1 OECD Model)
- Koncept rezidence (Art. 4 OECD Model)
- Role stanovení rezidence ve smlouvách
- V jednotlivých smlouvách může být stanoveno různě. (viz dále příklad smlouvy s Finskem a s USA)

Příklady: Alokační pravidla, Metody zamezení dvojímu zdanění

Osobní rozsah smluv

- V praxi to znamená, že celosvětová daňová povinnost v jednom ze smluvních států zakládá aplikaci smlouvy.
- Jakákoliv osoba, která podléhá zdanění v jednom ze smluvních států z důvodu bydliště, místa vedení nebo jiného podobného kritéria může požívat výhody smlouvy.
- Pojem rezidence používán na různých místech ve smlouvě různě – nejprve ve smyslu národní legislativy u rozsahu smluv a v art. 4 (1), potom pro určení finální rezidence.

Osobní rozsah smluv – příklad Dánsko

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

Článek 1

OSOBY, NA KTERÉ SE SMLOUVA VZTAHUJE

Tato smlouva se vztahuje na osoby, které jsou rezidenty jednoho nebo obou smluvních států.

Osobní rozsah smluv – příklad Finsko

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

Článek 1

Osoby, na které se Smlouva vztahuje

Tato smlouva se vztahuje na osoby, které mají bydliště či sídlo v jednom nebo obou smluvních státech (rezidenti).

Osobní rozsah smluv – příklad USA

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

Čl.1

Osoby, na které se smlouva vztahuje

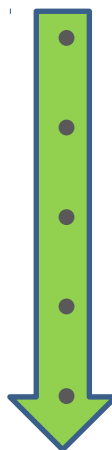
1. Tato smlouva se vztahuje na osoby, které mají bydliště či sídlo v jednom nebo obou smluvních státech (rezidenti), pokud ve Smlouvě není stanoveno jinak.
2. Smlouva nebude v žádném případě omezovat jakoukoli výjimku, osvobození, odečet, zápočet nebo jinou úlevu nyní nebo později poskytnutou:
 - a) podle zákonů jednoho či druhého smluvního státu; nebo
 - b) podle jakékoli jiné smlouvy mezi smluvními státy.
3. Smluvní stát může zdaňovat své rezidenty [tak, jak jsou definováni v článku 4 (Rezident)] a své občany, včetně bývalých občanů podle zákonů tohoto státu, jako kdyby Smlouva nebyla v účinnosti.

...

Příklad: USA-Mexiko

Dvojí rezidence – kritéria („tie-breaker rules“)

-
- stálý byt
 - centrum životních zájmů
 - obvyklý pobyt
 - státní příslušnost
 - dohoda obou stran

Zdroj: autor

- **Postupný přechod**
- **Pořadí je důležité!!!**

Hodnotící kritéria – smlouva s Dánskem

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

Článek 4

REZIDENT

1. Výraz "rezident smluvního státu" označuje pro účely této smlouvy každou osobu, která je podle právních předpisů tohoto státu podrobena v tomto státě zdanění z důvodu svého bydliště, stálého pobytu, místa vedení nebo jakéhokoli jiného podobného kritéria, a rovněž zahrnuje tento stát a jakýkoliv nižší správní útvar nebo místní úřad tohoto státu. Tento výraz však nezahrnuje žádnou osobu, která je podrobena zdanění v tomto státě pouze z důvodu příjmu ze zdrojů v tomto státě.

...

Hodnotící kritéria – smlouva s Dánskem

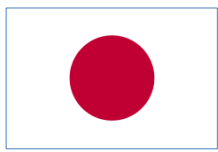

Zdroj: [https](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta)

[://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta)

2. Jestliže fyzická osoba je podle ustanovení odstavce 1 rezidentem obou smluvních států, bude její postavení určeno následovně:

- a) předpokládá se, že tato osoba je rezidentem pouze toho státu, ve kterém má k dispozici stálý byt; jestliže má k dispozici stálý byt v obou státech, předpokládá se, že je rezidentem pouze toho státu, ke kterému má užší osobní a hospodářské vztahy (středisko životních zájmů);
- b) jestliže nemůže být určeno, ve kterém státě má tato osoba středisko svých životních zájmů nebo jestliže nemá k dispozici stálý byt v žádném státě, předpokládá se, že je rezidentem pouze toho státu, ve kterém se obvykle zdržuje;
- c) jestliže se tato osoba obvykle zdržuje v obou státech nebo v žádném z nich, předpokládá se, že je rezidentem pouze toho státu, jehož je státním příslušníkem;
- d) jestliže je tato osoba státním příslušníkem obou států nebo žádného z nich, upraví příslušné úřady smluvních států tuto otázku vzájemnou dohodou.

Hodnotící kritéria – smlouva s Japonskem

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

Čl.4

1. Výraz "osoba mající bydliště či sídlo v jednom smluvním státě" označuje pro účely této smlouvy jakoukoli osobu, která je podrobena zdanění podle zákonů tohoto smluvního státu z důvodu svého bydliště, pobytu, hlavní správy, místa vedení nebo každého jiného kritéria obdobné povahy. Výraz nezahrnuje fyzické osoby, které jsou podrobena zdanění v tomto smluvním státě pouze proto, že pobírají příjem ze zdrojů umístěných v tomto státě.
2. Jestliže fyzická osoba má podle ustanovení odstavce 1 bydliště v obou smluvních státech, rozhodnou příslušné úřady vzájemnou dohodou, ve kterém smluvním státě se pro účely této smlouvy považuje za umístěné bydliště této fyzické osoby.

Stálý byt

- Stálý byt
 - Jak dlouho je „stálý“?
 - Chata, byt, dům...
 - Délka pobytu osoby ve stálém bytě
 - Je důležitý záměr?
- Byt = „home“
 - Termín „home“
 - Koncept
- K dispozici
 - Byt vlastní nebo pronajatý

Středisko životních zájmů

- obvykle rozhodující kritérium
- Jsou osobní vztahy důležitější než ekonomické (hospodářské) vazby?

Příklady: ČR-Německo – středisko životních zájmů; Francie-Pobřeží slonoviny – obvyklý pobyt, Francie-Německo – státní příslušnost

Daňová rezidence – vztah smluv a národní legislativy

- Pokud na základě národní legislativy smluvního státu daňová rezidence poplatníkovi nevzniká, nemůže se stát daňovým rezidentem na základě smlouvy.
- Praktický postup: nejdříve posoudit daňovou rezidenci podle národní legislativy obou států > aplikace hodnotících kritérií ve smlouvě > stanovení konečné rezidence
- Aplikace časového testu
- Obvyklá chyba:
 - Aplikace časového testu, pokud se jedná o osobu ze smluvního státu. – je možné, aby osoby pobývaly na území ČR několik let a stále byly daňovými nerezidenty – protože to tak vyjde podle smlouvy

Změna daňové rezidence v průběhu zdaňovací období

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

- je možná
- Podle pokynu D-22 se odlišně posuzují situace, kdy ke změně dochází:
 - Z důvodu změny bydliště
 - Změna místa, kde se poplatník obvykle zdržuje (Jak u smluvních států?)

Příklad: Osoba v ČR z nesmluvního státu

Právo zdanit společnost

Rezident / Nerezident

Principy pro stanovení rezidence společností

- **Právní přístup** - stát, kde je registrované sídlo společnosti
- **Ekonomický přístup**
 - místo vedení,
 - hlavní místo podnikání,
 - daňová rezidence vlastníků (spíše se nepoužívá).
- Země zpravidla používají kombinace právního i ekonomického přístupu.
- Země zdroje má zpravidla primární právo na zdanění. Pokud stát rezidence využije svého práva na zdanění celosvětových příjmů, potom zpravidla poskytuje možnost zohlednit daně zaplacené v zahraničí, tj. zamezit dvojímu zdanění.

Rezidence podle zákona o daních z příjmů

Zdroj: [https](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta)

[://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta)

- **sídlo** na území ČR nebo
- **místo svého vedení** na území ČR – místem vedení se rozumí adresa místa, ze kterého je poplatník řízen.
- Poplatník, který není právnickou osobou, založen nebo zřízen podle právních předpisů ČR, má se za to, že má na území ČR sídlo.
- Pojem místo vedení byl do ZDP zakotven od 1. ledna 2001. Důvodem implementace pojmu do ZDP byla skutečnost, že v situaci, kdy bylo daňové rezidentství společností vázáno pouze na reálné sídlo, docházelo k celé řadě daňových úniků. V mezinárodní daňové praxi pak docházelo k situacím, kdy subjekt byl zaregistrován v daňově zvýhodněné lokalitě, zatímco své místo faktického vedení měl v České republice. Český správce daně v této situaci neměl nástroj ke zdanění příjmů subjektu, neboť rezidentství bylo vázáno výhradně na sídlo subjektu.

Nerezident podle zákona o daních z příjmů

Zdroj: [https](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta)

[://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta)

- nemá na území ČR sídlo, nebo
- stanoví to o něm mezinárodní smlouva.

Rezidence podle OECD MC

- místo skutečného vedení
- formální sídlo v definici nefiguruje
- Změna v modelu OECD 2017

Rezidence podle smlouvy s Dánskem

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

Článek 4 REZIDENT

...

3. Jestliže osoba, jiná než osoba fyzická, je podle ustanovení odstavce 1 rezidentem obou smluvních států, předpokládá se, že je rezidentem pouze toho státu, v němž se nachází místo jejího hlavního vedení.

Rezidence podle smlouvy s USA

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

Čl.4

Rezident

...

5. Jestliže společnost je podle ustanovení odstavce 1 rezidentem v obou smluvních státech, pak je-li založena podle právních předpisů smluvního státu nebo jeho nižšího správního útvaru, předpokládá se, že je rezidentem tohoto smluvního státu.

6. Jestliže osoba, jiná než osoba fyzická nebo společnost, je podle ustanovení odstavce 1 rezidentem v obou smluvních státech, příslušné úřady smluvních států upraví tuto otázku vzájemnou dohodou a určí způsob uplatnění Smlouvy pro takovou osobu.

Místo hlavního vedení („place of effective management“)

- Místo, kde jsou ve skutečnosti prováděna klíčová řídicí a obchodní rozhodnutí a kde je k tomuto účelu přiměřené věcné a personální vybavení.
- Jak poznat „místo hlavního vedení“? Indikátory:
 - Kde se schází nejvyšší vedení společnosti?
 - Odkud vychází rozhodnutí pro řízení společnosti?
 - Kde je prováděna strategická kontrola?
 - Kde se tvoří zásadní politika společnosti?
 - apod.
- Místo hlavního vedení může být jen jedno, na rozdíl od „lokálních vedení“, kterých může být více. Ve smyslu mezinárodního zdanění pak tato „lokální vedení“ mohou založit vznik stálým provozovnám.

Příklad: Malta-Švédsko

Místo hlavního vedení („place of effective management“)

- Sdělení čj. 251/122 867/2000 k problematice pojmu „místo vedení“ a „skutečný vlastník“
- Místo vedení bylo vždy uváděno ve smlouvách v čl. 4 pro identifikace daňové rezidence právnických osob. Do roku 2000 mu předpisy daně z příjmů však nedávaly žádný faktický význam. Od 1. ledna 2001 se tak úprava v ZDP přiblížila k úpravě běžné v jiných státech OECD.
- Soudní dvůr EU, Cadbury Schweppes, návrh pro test místa hlavního vedení:
 - Test usazení – prostory, zaměstnanci, vybavení
 - Test poskytování služeb – je dceřinná společnost kontrolována personálem?
 - Test přidané hodnoty – reálná ekonomická podstata společnosti

Daňově transparentní entity

- Subjekt bez vlastní daňové povinnosti k dani z příjmů
- Daňovým subjektem až jednotliví společníci
- Rozhodující je tzv. skutečný vlastník příjmu
- Při nedostatku důkazních prostředků nelze entitu považovat za transparentní (vede například k neuplatnění výhod ze smluv, směrnic EU a často je nutné provádět zajištění daně)
- D-269 a D-286
- Německá GmbH&Co. KG – osobní společnost – pokud společníci nejsou němečtí daňoví rezidenti, je nutné uplatnit smlouvy se státy, kde jsou společníci rezidenti.

Skutečný vlastník příjmů

- Okamžitý příjemce versus skutečný vlastník
- Zdanění pasivních příjmů
- Okamžitý příjemce, který není skutečným vlastníkem, by neměl založit nárok na daňové výhody vyplývající z uzavřených mezinárodních smluv.
- Je nutné činit rozdíl mezi skutečným vlastníkem a okamžitým příjemcem. Okamžitý příjemce je každý, komu je příjem vyplácen, aniž by z něj nutně měl reálný užitek.
- Skutečný vlastník příjmu je ten, kdo má z příjmu reálný užitek. Taková osoba je také povinna příjem zdanit.
- Podstatné zejména pro zdanění pasivních příjmů (dividendy, úroky apod.) - § 19 (6) ZDP definice skutečného vlastníka.
- Modelová smlouva, ani komentář pojem „skutečný vlastník“ nevymezuje.
- Pojem skutečný vlastník se objevuje v článcích o zdanění dividend, úroků a licenčních poplatků.

Prokazování daňové rezidence z pohledu plátce daně

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_vlajek_st%C3%A1t%C5%AF_sv%C4%9Bta

- Otázka při odvodu srážkové daně
- Informace GFŘ
- Podstatná rezidence skutečných vlastníků příjmů
- pokyn D-286

Zdroj příjmů

- Vymezení okruhu příjmů pro zdanění daňových nerezidentů
- Zdroj příjmů:
 - Místo výkonu činnosti
 - Plátce příjmu
 - Umístění majetku
- Častá chyba:
 - Není podstatné (většinou) místo, ze kterého je příjem fyzicky vyplácen, a osoby, která příjem vyplácí
- § 22 - Návaznost na § 36 ZDP srážková daň

Zdroje a další podklady pro studium

- Lang, M.: *Introduction to the Law of Double Taxation Conventions*. Linde, 2013.
- Miller, A. – Oats, L: *Principles of International Taxation*. Bloomsbury Professional, 2012.
- Hofstätter, M. – Plansky, P.: *Dual Residence in Tax Treaty Law and EC Law*. Linde, 2009.
- Rylová, Z.: *Mezinárodní dvojí zdanění*. ANAG, 2012. **(str. 43 - 54)**
- Sojka, V. a kol.: *Mezinárodní zdanění příjmů*. Wolters Kluwer, 2017. **(str. 3 - 22)**

Cvičení

- Příklady na stanovení daňové rezidence
- Počítání dnů
- Přiřazování příjmů
- Procvičení stanovení zdroje příjmů